

PRYWATYZACJA. PODMIOTY GOSPODARKI NARODOWEJ

Uwagi ogólne

Prywatyzacja

1. **Proces prywatyzacji** przedsiębiorstw państwowych – z wyjątkiem byłych państwowych przedsiębiorstw gospodarki rolnej – prowadzony jest na podstawie ustawy z dnia 30 VIII 1996 r. o komercjalizacji i prywatyzacji (Dz. U. Nr 118, poz. 561), z późniejszymi zmianami (zastąpiła ustawę z dnia 13 VII 1990 r. o prywatyzacji przedsiębiorstw państwowych) oraz:

- ustawy z dnia 25 IX 1981 r. o przedsiębiorstwach państwowych (Dz. U. 1991 Nr 18, poz. 80, z późniejszymi zmianami),
- ustawy z dnia 30 IV 1993 r. o narodowych funduszach inwestycyjnych i ich prywatyzacji (Dz. U. Nr 44, poz. 202, z późniejszymi zmianami).

2. Na podstawie wymienionych aktów prawnych (z wyłączeniem ustawy o gospodarowaniu nieruchomościami rolnymi Skarbu Państwa) stosuje się trzy zasadnicze **metody postępowania** z przedsiębiorstwami państwowymi:

1) **komercjalizację**, tj. przekształcenie przedsiębiorstwa:

a) w jednoosobową spółkę Skarbu Państwa w celu:

- prywatyzacji pośredniej (kapitałowej) poprzez sprzedaż akcji lub udziałów,
- prywatyzacji poprzez obejmowanie akcji w podwyższonym kapitale zakładowym (od 2004 r.) polegającej na zbywaniu akcji w drodze subskrypcji prywatnej lub otwartej,
- wniesienia akcji lub udziałów do narodowych funduszy inwestycyjnych – NFI,
- innym,

b) do 30 IV 2004 w spółkę z udziałem wierzycieli powstałą w wyniku konwersji wierzytelności na udziały;

2) **prywatyzację bezpośrednią** polegającą na rozporządzeniu przez organ założycielski wszystkimi składnikami materialnymi i niematerialnymi majątku przedsiębiorstwa (sprzedaż, wniesienie do spółki, oddanie do odpłatnego korzystania);

3) **likwidację** przedsiębiorstwa **ze względów ekonomicznych**.

3. Odrębnym procesom – w myśl ustawy z dnia 19 X 1991 r. o gospodarowaniu nieruchomościami rolnymi Skarbu Państwa oraz o zmianie niektórych ustaw (jednolity tekst Dz. U. 2004 Nr 208, poz. 2128, z późniejszymi zmianami) – podlega majątek byłych państwowych przedsiębiorstw gospodarki rolnej włączony do Zasobu Własności Rolnej Skarbu Państwa (ZWRSP), którym dysponuje Agencja Nieruchomości Rolnych w celu restrukturyzacji i prywatyzacji.

PRIVATIZATION. ENTITIES OF THE NATIONAL ECONOMY

General notes

Privatization

1. **The process of privatizing** state owned enterprises – except of former state farms – is conducted on the basis of the Law on the Commercialization and Privatization, dated 30 VIII 1996 (Journal of Laws No. 118, item 561), with later amendments (it replaced the Law on the Privatizing of State Owned Enterprises, dated 13 VII 1990) as well as:

- the Law on State Owned Enterprises, dated 25 IX 1981 (Journal of Laws 1991 No. 18, item 80, with later amendments),
- the Law on National Investment Funds and Their Privatization, dated 30 IV 1993 (Journal of Laws No. 44, item 202, with later amendments).

2. On the basis of the legal acts mentioned above (excluding the Law on the Management of Agricultural Real Estate of the State Treasury) three **basic methods** are used relative to state owned enterprises:

1) **commercialization**, i.e. the transformation of an enterprise:

a) into a sole-shareholder company of the State Treasury for the purpose of:

- indirect (capital) privatization through the sale of shares or holdings,
- privatization by the taking up shares in higher founder's capital (since 2004) based on the disposal of shares on the way of private subscription or open,
- the transfer of shares or holdings to the National Investment Funds – NIF,
- other,

b) until 30 IV 2004 into a company with creditors' participation established as a result of debt conversion on holdings;

2) **direct privatization** based on the disposition, by the founding body, of all tangible and intangible asset components of an enterprise (sale, transfer to a company, leasing);

3) **the liquidation** of an enterprise **due to economic reasons**.

3. Processes based on the Law on the Management of Agricultural Real Estate of the State Treasury, dated 19 X 1991 as well as changes in some laws (uniform text Journal of Laws 2004 No. 208, item 2128, with later amendments) – consist in the assets of former state farms being incorporated into the Agricultural Property Stock of the State Treasury (APSST), which is administered by the Agricultural Property Agency for the purpose of restructuring and privatization

Podmioty gospodarki narodowej

1. Źródłem informacji o liczbie podmiotów gospodarki narodowej jest Krajowy Rejestr Urzędowy Podmiotów Gospodarki Narodowej – REGON (KRUPGN REGON), który jest rejestrem administracyjnym prowadzonym przez Prezesa GUS.

2. Zgodnie z ustawą o statystyce publicznej z dnia 29 VI 1995 r. (Dz. U. Nr 88, poz. 439, z 1995 r.) z późniejszymi zmianami, przedmiotem rejestracji są osoby prawne, jednostki organizacyjne niemające osobowości prawnej oraz osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą.

3. **Spółki handlowe** (do 2000 r. określane jako spółki prawa handlowego), to spółki działające w oparciu o przepisy kodeksu handlowego. Dzieli się one na osobowe (jawne, komandytowe, partnerskie, komandytowo-akcyjne) i kapitałowe (akcyjne, z ograniczoną odpowiedzialnością). Dla spółek osobowych istotny jest skład osobowy określony w umowie, dla spółek kapitałowych – określony w umowie kapitał złożony z udziałów (akcji).

Entities of the national economy

1. *Country Official Register of Units of the National Economy - REGON (KRUPGN REGON) is the source of information on the number of entities of the national economy, which is administrative register conducted by President CSO.*

2. *According to the Law on Public Statistics dated 29 VI 1995 (Journal of Laws No. 88, item 439) with later amendments, entities of register are legal persons, economic entities without legal personality as well as natural persons conducting economic activity.*

3. **Commercial companies** (until 2000 defined as commercial law companies) are companies conducting activity in accordance with regulations of the Commercial Code. This companies divided into: personal (unlimited, limited professional, joint-stock limited) and capital (join-stock, limited liability). Staff defined in contract is important for personal companies, for capital companies – defined in contract capital consists of shares (stocks).